

KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Października.

PIATEK.

ROK 1830.

N° 263.

WSPOMNIENIA.

Wojsko Polskie w Komorach w Węgrzech 1683.

Zwiedzający *Dom przytulku i pracy* za rogatkami Wolskimi, przekonują się ile ten nowy Instytut jest użytecznym, iaki w nim wzorowy jest porządek, czystość i iak umieszczeni w nim dotąd próżniacy, są korzystnie zatrudnieni. Szczególniej zasługuje na pochwałę Sala, w której kilkadziesiąt osób Kobiet przędą. Między niemi są i młode, dotąd włóczęgi; staraia się pilnością w pracy zasłużyć na przebaczenie za nieporządne życie. Chwalebnem byłoby uzupełnienie życzeń wielu osób dobroczynnych, aby utworzył się Komitet z *Dam Szanownych*, któreby na wzór Instytutów zagranicznych, opiekowały się i tutejszym.

Piękne dowody poświęcenia się dla ratunku nieszczęśliwych, dali w tych dniach mieszkańcy Warszawy. Dziś tydzień gdy wszczął się Pożar za Wolskimi rogatkami, *Anglicy* robiący Porter, z narażeniem się na własne niebezpieczeństwo gasili płomienie; jeden z nich wdarł się na dach już okryty ogniem i dzielnie dopomagał do ocalenia domu. — Jnny również chwalebny przykład okazał JP. Bogumił *Bauer* nadworny Piekarz J. C. K. M.; zaonegdaj gdy iechał na Pragę, postrzegł iż jeden z tutejszych małych *Obywateli*, od niejakiego czasu cierpiący melancholją, chciał sobie odebrać życie; JP. *Bauer* ocalił go szczęśliwie.

Wyszło z drukarni Piiarskiej Dziełko: *Złota Księżeczka, czyli Nauka pokory prowadzącej do doskonałości Chrześcijańskiej*; z 2tej edycji z francuzkiego na polski przełożona. Cena zł. 1 gr. 15. — W drukarni stereotyp:

wyszedł 11ty tom Biblioteki Romansów, zawiera 14ty tom *Wawerleia*.

Hrabia Gustaw *Małachowski* został mianowany Członkiem Kommissji umorzenia długu krajowego, a Hrabia Władysław *Ostrowski*, zastępcą w tejże Kommissji.

Wyszedł z druku zeszyt 8 *Pamiętnika Umiejętności fizycznych i t. d.*

JP. Fryderyk *Szope* (Chopin) uzupełniając żądanie licznych lubowników muzyki, da w Teatrze Narodowym w przyszłą Srode *Wieczór muzyczny*, i grać będzie (między innemi dziełami) 2gi nowy Koncert swej kompozycji.

F. *Kunicki* Nauczyciel tańców w szkołach Rządowych, ma honor uwiadomić iż mieszka w domu dawniej *Eleria* dziś W. *Ostrowskiego* przy ulicy Długiej pod Nr 543. Rozpoczyna dawanie lekcji w mieszkaniu swem pod Nr 13, a przytem ofiaruje swe usługi w domach Szanownych Osób.

Wyszedł z druku 5ty i ostatni Tom Romansu W. *Dukanża*, *Doktor spowiednikiem* czyli *młoda Emigrantka* przekładu i wydania F. S. *Dmochowskiego*. Prenumeratorowie odebrać mogą całe dzieło w kantorach wiadomych za złożeniem zł. 6 na oddział następny.

Wczoraj w nocy o godzinie 12 po krótkiej chorobie zszedł z tego świata w 55 roku życia swego ś. p. W. Walenty *Kowalski* Obywatel Warszawy; pozostawił w nientulonym żalu Małżonkę z 3giem Dzieci, Krewnych i licznych Przyjaciół. Ciało jego dziś o godzinie 5tej z południa przeniesionem zostanie z domu własnego N. 1102 przy ulicy Twardej do

Kościół *OO. Reformatorów*, a iutro o godzinie 9 po exekwjach, na smętarz Powązkowski i w grobie familijnym na wieczny spoczynek złożonem zostanie.

Dziś rano ciepła stopni 6. Wczoraj w połu: 17.

(*Art. nad.*) — Papiernia w *Soplu* będąca (podobno w Woie: Kaliskiem) umieszcza znakami wodnemi na papierze przez siebie wyrabianym: *Gott segne Polen*. Godło to chrześcijańską tchnące moralnością, każdemu, który tylko nie ma skłonności do wynajdowania złej strony w najlepszych cudzych czynnościach, podobać się powinno. Szanowny Cudzoziemiec właściciel tej papierni, niech raczy przyjąć odpowiedź od nieznałomego sobie, ale ze szczerzego serca polskiego pochodzącą. *Gott segne alle Auslaender, die bei uns ihren Aufenthalt wachen, und unsere gute Freunde sind.*

B.

Z *Łomży*. — Na następujący rok szkolny mnóstwo zewsząd zbiera się nowych Uczniów; zdaie się iż tutejsza Szkoła Woiewódzka w tym roku będzie jeszcze liczniejsza iak dotąd. Mieszkańcy *Łomży* i jej okolic ubolewają tylko iż dla małych dzieci (chłopców) nie mają dobrej szkoły przygotowawczej *Elementarnej* mogącej przysposabiać dzieci do wyższej szkoły.

JW. Xawery Hrabia *Chołojewski*, Rzeczywisty Tajny Radca J. C. Mei, Cześnik Koronny Królestw Galicji i Łodomierji, Łowczy Koronny niegdy Króle: Polskiego, Komandor c. k. orderu S. *Szczepana*, Kawaler orderu *Orła Białego* i S. *Stanisława*, zszedł z tego świata we *Lwowie* w d. 19 b. m. w 79 roku życia swego.

D. 24 b. m. we *Lwowie* otworzono Teatr *Polski*, Dramą 30 lat czyli życie *Szulera*, w której JPanna *Żuczowska* iako Gość wystąpiła w roli *Amalji*.

W *Petersburgu*, na przedstawienie J. C. M. CESARZEWICZA mianowani kawalerami orderu S. Włodzimierza 4 stop. Starszy Adjutant Litewskiej dywizji ułanów, Rotmistrz gwardyjskiego pułku Grodzieńskiego huzarów *Komałow*, Brzeskiego pieszego pułku Pułkownik *Chrzanowski* 1, i Major *Żyzniowski*, Wileńskiego pieszego Pułkownik *Głazatow*, i Podpułkownik *Cybulowski*, Białostockiego pieszego, Podpułkownicy *Kuzowlew* 2 i *Biegidietow*, 47 pułku strzelców Major *Wilkowski*, 48 strzelców Pułkownik *Posnikow* i Podpułkownik *Krempin*, Dowódzca lekkiej N. 2 rot 24 artylleryjskiej bryg: Podpułkownik *Kalita* i Jenerałego Sztabu Sztabs-Kapitan *Dawydow*.

W *Odessie* ceny zboża znacznie się podwyższyły; znaczna liczba przybyłych okrętów po zboże, którem nie mogły się opatrzyć zagranicą, będzie przyczyną dalszego jeszcze podwyższenia, zwłaszcza gdy tęższe zbożowe zapasy nie nadto są wielkie. W ególności ceny wszystkich produktów w bardzo pomyślnym zostają stanie.

Wielu znakomitych Anglików bawiących w *Paryżu* wróciło do swojej ojczyzny. — W *Rzymie* odbędzie się Konsystorz, którego działania mają być bardzo ważne. — W *Grecji* a szczególnie w *Morci* dał się uczuć niedostatek żywności. Prezydent stara się usilnie aby zboże zostało sprowadzone z obcych krajów. — Morowa zaraza rozszerzyła się niedawno w *małej Azji*, kilku sławnych lekarzy europejskich wezwano na pomoc. — W *Palermie* przyjecha niedawno Chrześc. Sty młoda *Tureczynka*, ma ona pochodzić z rodziny *Deia Tunetańskiego*. — W *Malcie* ukarano śmiercią kilku rabusiów morskich, którzy okrutnie postępowali zosadą okrętu handlowego angielskiego gdy go zabrali. — Nad brzegiem morza od strony północnej *Anglii*, była nieda-

wno okropna burza, wiele okrętów bardzo uszkodziła.— W Xięstwie *Brunswickiem* postanowiono aby gwardja obywatelska na zawsze istniała; do tego korpusu wybrano 800 mężczyzn mających lat od 20 do 30; mundur tej gwardji składać się będzie z *Polskich czamarek* ozdobionych sznurkami i taśmami, z szarych szarawarów i z hełmu, na którym znajduje się ogon koński. Spokojność wraca w tem mieście. — Znaczny korpus wojska hiszpańskiego ruszył ku *Pireneom*. Ma on wstrzymywać zbiegów hiszpańskich.— Powietrze w głębi *Anglii* było tego lata prawie wszędzie wilgotne, przeczco zbiór zboża w *Irlandji* i w północnej *Anglii* był niepomyślny, wszędzie narzekają że przy wymłuceniu pszenica bardzo mało wydaie ziarna.— Ludność Stanów zjednoczonych Ameryki północ: wynosić ma teraz 13,000,000 dusz.— Do *Stambułu* przybył okręt francuzki z dywizji Admirała *Rini*, z ważnemi depeszami do Jenerała *Gwilemino*; nazajutrz zdjęto z pałacu poselstwa francuzkiego, białą chorągiew i dawny herb państwa, a wszyscy należący do poselstwa i dwór Posła przypieili trójkolorowe kokardy, od tego czasu i okręty francuzkie stojące w turecznym porcie zaciągnęły trójkolorową flagę.— Mocarstwa sprzymierzone zdają się teraz usilnie starać aby granice *Grecji* koniecznie były ustalone; Komisarze którym polecono to ważne działanie już są mianowani, należą oni wszyscy Posłom mocarstw sprzymierzonych przy dworze *Ottomańskim*. — W *Bagdadzie* powstała niespokojność, liczne hordy Arabów napastują Obywateli i napadają na karawanny.— Jak tylko Jenerał *Klozel* przybył do *Algieru* i odebrał dowództwo do Marszałka *Burmon*, ostatni widząc, że *Klozel* wzbraniał się mu dać okręt francuzki (bo nie chciał powrócić do *Francji*) niał sobie okręt handlowy i opuścił *Al-*

gier. O niesłychanych przeniewierzeniach i oszukaństwach jakie się stały w *Algierze* ze strony administracji wojska francuzkiego, pisma publiczne dotąd milczą. Jenerał *Klozel* wyznaczył Kommissją dla wybadania tej brudnej sprawy. Szkoda która przez pospólstwo zrządzoną została w *Brunswiku*, w czasie spalania zamku panującego Xcia, wynosić ma do półtora miliona talarów.— W *Lewen* zatrzymano 13 pak naładowanych bronią, które przybyły z *Leodjum*, iak słychać przeznaczone były dla wojska w *Antwerpi*.— Królewicz *Michał* i jego stronnicy doznają teraz ciągłej obawy. Niedawno zawiął mały okręt francuzki z trójkolorową flagą do portu *Lisbony*, napadli na niego rozniewani rojalisci, pokrzywdzili osadę i uwięzili Kapitana, niezważając na przedstawienia turecznego Wice Konsula francuzkie: który żądał jego uwolnienia. — Niektóre dzienniki *Londyńskie* zapewniają, że rząd *Anglii* oświadczył się przeciw osadzeniu wojskiem *Belgijskiem* pogranicznych fortec *Niderlandz*; sprzeciwiać się oraz będzie odłączeniu prowincji północ: od południo: w Królestwie *Niderlan*; a gdyby się przytem rozłączeniu upierano, wyszle się zbrojną. — Zaburzenie w *Szwerynie* powstało przez pospólstwo chcące zburzyć tureczną mennicę i zabrać będące w niej pieniądze; aby zaśłatwiej to uskutecznić, zapalono zabudowania będące w bliskości mennicy. Uśmierzyć ruchów nie było komu, bo prawie cały garnizon na lato urlopowany; jednak obecni żołnierze stanęli pod bronią i przymuszeni byli strzelać do burzycieli! — O okropnem zaburzeniu w *Bruxelli* w dniach 18, 19, 20 i 21 potwierdzają wszystkie pisma.— *Rotszyl-dom* nieudala się ważna spekulacja, gdyż *Sułtan* po długim namyśle nie przyjął przez tych Bankierów proponowanej znacznej pożycz-

czki. — W *Saxonji* mają nastąpić rozmaite reformy stosowne do teraźniejszego czasu. — Twierdza *Mogunji* ma być wzmocniona wojskiem *Austrjackiem*. — Flota Francuzka będąca dotąd przy brzegach *Algieru*, wróciła do *Tulonu*, a tak wojsko lądowe Francuz: będące w kraju *Algierskim* zostać osłabione; iednak słychać, że jeszcze przed zimą wystąpić będą nowe zaskaki z *Francji*. — *Xże Polinjak* prócz dóbr ziemskich we *Francji*, ma dobra w *Anglii*, które należą do jego żony, także ma posiadłość w *Indjach wschodnich*.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Jeziński Szymon Oby: 500 *Podwał*, Radwan Jenerał 1372 *Marszałkowska*, Orłowski Roch Oby: 414 *Krak*: Przed: Ponikwicki Tadeusz Oby: 625 *Kozia*, Chełmicki Sędzia, Komirowski Piotr Oby: Kanigowski Radca, Szwajcer Ludwik Oby: Pietrzykowski Józef Oby: 584 *Długa*, Cieszkowski Paweł Posel, Dobrowolski Tadeusz Oby: 603 *Bieleńska*, Grabowski Józef Oby: 590 *Długa*, Torosiewicz Mecenas 552 *Długa*, Korycki Józef Oby: 585 *Długa*, Leski Jan Oby: 747 *Elektoralna*, Gutkowski Biskup.

DONIESIENIA.

Znaleziono w polu odbita SZKATULKĘ z papierami Sądowymi dotyczącymi się Stanisława Stokowskiego, odebrać można za udowodnieniem u Wójta Gminy Czyste pod Warszawą.

Na żądanie Ssrow Anny z Hundynów 1, Nejbaur, 2 voto Adeltowej Wdowy, zawiadamia się, iż w dniu 4 Października r. b. o godzinie 9 z rana i dni następnym odbywaną będzie sprzedaż publiczna Ruchomości iako to: Precjozów, Garderoby, Bielizny, Pościeli, i innych Sprzętów gospodarskich, w domu przy ulicy Słopej pod Nr 303 położonym znajdujących się. — *Tomasz Rudnicki* Reient.

Ktoby życzył mieć miesięcznie OBIAD za zł: 20, dobrze i smacznie sporządzony, niech się zgłosi pod Nr 18 przy ulicy Piwnej na dole wprost Kościoła Augustjanów.

Przy ulicy Krakowskiej Przedmieście pod Nr 410 jest POKÓJ przepierzony, zopatem na zimę do najęcia, w kwartale bieżącym od Sgo Michała do Nowe: Roku; wiadomość powziąć można u Murgrabiego.

W domu przechodnim Rezierowski zwanym pod Nr 451 przy ulicy Krak, Przed: jest do najęcia od

1 Października r. b. na 2m piętrze od frontu świeżo malowane, Salon, 5 Pokoi, Przedpokój, Kuchnia, Spiżarnia, Drwalnia i 2 Piwnie.

Handlujący Ogrodnicy Rejber, polecają się przeciwświetnej Publiczności z nowo odebranym transportem, najprzedniejszych CEBUL KWIATOWYCH Harlemskich, iak dawniej doniesiono, mają także wszelkiego gatunku nasiona; mieżkałą w Hotelu Lipskim pod Nr 603 przy ulicy Bieleńskiej, i przyrzekałą sprzedawać za pomierną cenę.

W dniu onegdajszym wieczorem idąc z Koziej ulicy przez Krak: Przed: zgubiono ŁANCU-SZEK złoty od Zegarka, z Kluczykiem złotym i 4ma Pierścionkami, z których ieden miał 6 rantów, 2gi 5 z obwódką emalii czarnej, 3ci wężyk z rantem w łepku- 4ty żelazny, z napisem w środku pamiątka Xcia Józefa. Znalazca, gdy odda do Drukarni Kurjera Warszawskiego odbierze nagrody 2 Dukaty.

Uwieladnia się niniejszem kogo to interessować może iż w Kantorze podpisanego Kolektora, Cwierce z Losu Nr 12,184 do Klasy 3 Loterji: 38 Klasycznej przez pomyłkę niewłaściwej osobie wydana została, ostrzeżga zarazem iż wygrana na też cwierte Losu w klasie 3 przypaść mogącą właściwemu graczowi, to jest: temu kto ją w 2ch poprzednich klasach opłacać zapłaconą zostanie. — *L. Ehrlich*.

Na Hypotekę Domu murowanego, przy iednej z głównych ulic w Warszawie potrzebuji zaciągnąć w tych dniach 5,000 zł: Wiadomość w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

Pod Nr 1404 przy ulicy Marszałkowskiej CZTERY POKOJE z innemi dogodnościami są do najęcia od Sgo Michała r. b.

Na Nowym Świecie poa Nr 1272 znajdują się zabłakane KOZIOŁE i KOZA od dnia 28 Wrześ: r. b. znalezione, Właściciel za wynagrodzeniem paszy odebrać je może, iednakowoż nie później iak za 4ty tygrodnie, ponieważ pasza przewyższyła by ich wartość, a zatem gdyby później wiadomość nastąpiła, Właściciel za utracę uważać je może.

Doniesienie Loteryjne z Kantora *Werthejma*.

LOSÓW KUPNYCH do 3 Klasy JUTRO ciągnąć się mającej, całkowitych po zł: 57 gr: 15, cwiertej po zł: 14 gr: 12, w moim Kantorze jeszcze dostać można. — *A. Werthejm*, Nr 385 na Krakowskim Przedmieściu w domu W. Ryxa.

TEATR NARODOWY, Jutro *Precjoza*. *JPan* *Włodkova* przedstawi rolę *Wjardy*.